

DATUM
2014-06-19

DIARIENUMMER
2014/001801

REMISSVAR

Socialdepartementet
s.registrator@regeringskansliet.se
s.sa@regeringskansliet.se

Angående remiss av departementspromemoria 2014:9 En samlad kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård och socialtjänst

(Er referens dnr S2014/2639/SAM)

E-hälsomyndigheten har tagit del av den rubricerade remissen och synpunkterna redogörs för nedan.

Inledning och generella synpunkter

E-hälsomyndigheten anser att de i remissen redovisade principerna och centrala utgångspunkterna för förslagen väl sammanfattar de behov som finns avseende en samlad nationell kunskapsstyrning inom detta område och instämmer i den redogjorda uppfattningen att tidigare reglering av kunskapsstyrningen inte varit tillräcklig. E-hälsomyndigheten är därför positiv till att frågor om kunskapsstyrning och samverkan regleras, vilket utgör en viktig del i strävan att bl.a. förtydliga myndigheternas uppdrag, definitionen av begreppet kunskapsstyrning och ramarna för en framtida samverkan. Myndigheten är även i allt väsentligt positiv till den föreslagna lösningen att inrätta Kunskapsstyrningsrådet ("Rådet"). Vidare finner myndigheten att förslaget att ge Socialstyrelsen ett administrativt ledningsansvar är väl avvägt. Förslagen har förutsättningar att bidra till att stärka och förtydliga statens styrning.

Övriga synpunkter redogörs för närmare nedan.

Kunskapsstyrningsrådet

E-hälsomyndigheten instämmer i motiven till dess medverkande i Rådet, men önskar, utöver vad som framgår i remissens beskrivning av myndighetens roll och motiv för dess deltagande, även framhålla det arbete myndigheten bedriver avseende invånartjänster inom e-hälsa så som t.ex. utvecklandet av tjänsten HälsaFörMig¹. Tjänsten kan komma att spela en viktig roll för patienters och brukares deltagande i kunskapsstyrningen. Det är även myndighetens uppfattning att den innehar en särskild roll att underlätta kunskapsstyrningen genom att bl.a. vara delaktig i att utveckla gemensamma webbportaler och andra stödfunktioner. Ett exempel på detta är när Statens beredning för medicinsk utvärdering tillsammans med bl.a. Apotekens Service AB (nuvarande E-hälsomyndigheten), på uppdrag av regeringen, samarbetat för att etablera ett nationellt hälsobibliotek. Därutöver skulle myndigheten också kunna bidra i arbetet med utvecklandet av tekniska lösningar för att göra kunskapsstöd lättillgängligt för huvudmännens

¹ HälsaFörMig ska utgöra en säker elektronisk lagringsplats som ska erbjudas den enskilde för att kunna överblicka och lagra viktig hälsoinformation.

anställda, men även för att underlätta möjligheterna för att bl.a. dokumentera arbetet med och systematisk uppföljning av patienters och brukares synpunkter. Vidare understryks att utveckling av olika tekniska lösningar även skulle kunna bidra till att förstärka patienternas och brukarnas roll i arbetet med kunskapsstyrning, vilket skulle ha en positiv påverkan på dess utveckling.

E-hälsomyndigheten anser att förslaget att Rådet endast ska vara ett strategiskt, d.v.s. inte vara operativt, och utan beslutsrätt, initialt kan komma att bidra till viss osäkerhet kring vilka mandat de enskilda myndigheterna har respektive Socialdepartementets roll avseende initiativ rörande kunskapsstyrning. För att Rådets arbete ska få avsett resultat uppfattar myndigheten att det kommer att krävas en hel del förberedande arbete för att tydliggöra de berördas respektive roller och för att anpassa myndigheternas och Socialdepartementets arbetssätt. Bl.a. kan en översyn behöva göras av myndigheternas instruktioner, regleringsbrev och särskilda regeringsuppdrag samt av hur de olika departementen arbetar med kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård och socialtjänst. Ett exempel på ett särskilt uppdrag är att E-hälsomyndigheten ska, på uppdrag av regeringen, utreda de organisatoriska förutsättningarna för och lämna förslag på en funktion inom myndigheten som ska samordna regeringens satsningar på e-hälsa. Funktionen ska inrättas under 2015. Denna e-hälsofunktions mandat och arbetssätt kommer att behöva samordnas med Rådets uppgifter i syfte att undvika oklarheter och dubbelarbete. Det kan därutöver även finnas behov att se över Socialdepartementets arbete med överenskommelser mellan staten och huvudmännen och särskilt tillsatta strategigrupper/högnivågrupper som hanterar frågor som rör kunskapsstyrning.

Myndigheten deltar gärna i dialogen kring arbetet med att etablera Rådet.

Huvudmannagruppen

E-hälsomyndigheten är positiv till förslaget att inrätta en Huvudmannagrupp, men anser det vara av vikt att säkerställa att ledamöterna i Huvudmannagruppen erhåller ett tydligt mandat från huvudmännen mot bakgrund av att det idag finns olika samverkanskonstellationer inom e-hälsa på huvudmannasidan (t.ex. Sveriges Kommuner och Landsting, Inera AB och enskilda landsting) och det därför finns flera utmaningar avseende samverkan med och mellan sjukvårdshuvudmännen rörande e-hälsa. Det är också viktigt att närmare utreda huvudmännens förutsättningar att i praktiken tillgodogöra sig en stärkt kunskapsstyrning.

Statskontorets uppdrag

Mot bakgrund av den mängd förändringar förslagen medför och att viss osäkerhet finns avseende effekten av förslagen, anser E-hälsomyndigheten att det även är av vikt att Statskontoret, utöver att följa upp och utvärdera förändringarna med anledning av förslaget, även får ett tydligt uppdrag att vid behov komma med förslag på förändringar.

Övrigt

Förslaget berör kunskapsstyrning för i huvudsak huvudmän och den verksamhet de ansvarar för. E-hälsomyndigheten är medveten om den avvägning avseende avgränsning gjorts, men vill understryka vikten av att en löpande dialog förs, inom ramen för arbetet med kunskapsstyrningen, med apoteksaktörer, aktörer på läkemedelsområdet och privata vårdgivare för att i möjligaste mån utveckla kunskaps-

styrningen och kunskapsstödet för huvudmännen. Likaså är det av vikt att läkemedelsområdet inom hälso- och sjukvård omfattas av arbetet med kunskapsstyrningen.

I detta ärende har stabschefen Mats Nilsson beslutat. I handläggningen har jurist Emma Nielsen, föredragande, och Marianne Nordling, farmaceutiskt kvalitetsansvarig, Maria Samén, tf. teamchef produkt- och artikelregister VARA, och Anna Wessling, chef verksamhetsområdet Recept, deltagit.

På E-hälsomyndighetens vägnar

Mats Nilsson